

Kriza diktira večjo učinkovitost energije

Obnovljive vire energije ima namen v prihodnjih dvanajstih mesecih začeti uporabljati približno tri odstotke anketirancev

MIRJANA RIBIČ

Zaradi velike porabe energije strokovnjake skrbi, kako se bo odzvalo podnebje, zaradi krize pa je posodobitev sistemov za ogrevanje hiš in stanovanj manj. Več kot 40 odstotkov stanovanjskih blokov v Sloveniji nima ustreznih izolacij. To pomeni, da na dolg rok več zapravimo za kurjavo, kot če bi naenkrat dali več denarja za posodobljanje ogrevanja oziroma izolacijo hiš in stavb. Letošnja raziskava o racionalni rabi energije **RELUS** podaja primerjavo podatkov o tem z lanskimi, kar razkriva, na katerih področjih so slovenska gospodinjstva bolj in na katerih manj učinkovita pri ravnanju z energijo. V raziskavi je pri terenskem anketiranju sodelovalo 1021 gospodinjstev po vsej Sloveniji in s tem omogočilo vpogled v ravnanje z energijo, ki obsega energetske učinkovitost stavb, ogrevanje in hlajenje, rabo električne energije in prevoz. Raziskava **RELUS** se izvaja na pobudo agencije **Informa Echo**, ki jo vodi **Rajko Dolinšek**, in pod njenim vodstvom. Izvedba letošnje je rezultat sodelovanja interdisciplinarnega tima vrhunskih strokovnjakov s področja komuniciranja, energetike, gradbeništva in raziskovanja. Sodelovali so Arhea, Center za energetske učinkovitost pri Inštitutu Jožef Stefan, Gradbeni inštitut ZRMK, Statistični urad RS in Valicon.

Ozaveščenost je pogoj za učinkovito rabo energije

Ker je problem učinkovite rabe energije strateškega pomena za Slovenijo, smo **Rajka Dolinška**, direktorja agencije **Informa Echo**, vprašali, kaj je naj-

Rajko Dolinšek: "Ozaveščenost je prvi pogoj za delovanje v smeri energetske učinkovitosti. Če se na zavedamo problema, ga tudi ne bomo rešili."
(Mirjana Ribič)

bolj pereč problem v Sloveniji in na kaj morajo biti najbolj pozorni lastniki hiš in stanovanj pri varčevanju z energijo.

"Problem pri učinkovitem ravnanju z energijo v gospodinjstvih, ki vključuje tudi varčevanje, vidim v treh korakih: ozaveščenost, motiviranost in finančne zmožnosti. Ozaveščenost je prvi pogoj za delovanje v smeri energetske učinkovitosti. Če se ne zavedamo problema, ga tudi ne bomo rešili. Motiviranost lahko predstavlja prihranek pri stroških za ogrevanje, okoljska ozaveščenost ali zakonska obveznost. Ukrepi učinkovitega ravnanja z energijo so lahko spreminjanje potratnih navad, ki nič ne stanejo. Lahko so ukrepi povezani z manjšimi stroški, kot so uvedba delilnikov stroškov za toploto, termostatskih ventilov na radiatorjih, namestitve tesnilnega traka na oknih itd. Izolacija fasade, menjava oken in podobne investicije pa so finančno obremenjujoče, vendar omogočajo največji in dolgoročni prihranek pri stroških za ogrevanje. Ob začetku kurilne sezone je pomembno, da iz radiatorjev spustimo zrak, kar omogoča boljši pretok segrete vode in s tem optimalnejše ogrevanje. Prav tako je pomembno, da opravimo redni pregled ogrevalne naprave. Bralcem Večera priporočam, da si ogledajo

Slovenci se pretežno grejemo z drvmi, kar velja za enodružinske hiše. (Janko Rath)

portal www.pozitivnaenergija.si, kjer najdemo širši nabor nasvetov v rubriki **Dober nasvet.**

Glavni namen je znižanje stroškov

Tudi letošnja raziskava je pokazala, da je glavni namen učinkovite rabe energije znižanje stroškov, na kar je letos pozitivno odgovorilo 57 odstotkov anketiranih, lani pa 69 odstotkov vprašanih. Iz raziskave je očitno, da narašča število anketirancev, ki želijo bodisi stroške bodisi količinsko porabo ohraniti na istem nivoju ob uporabi večjega števila naprav.

Večina gospodinjstev ne razmišlja o menjavi ali dopolnitvi ogrevanja; štiri odstotke vprašanih razmišlja o dopolnitvi načina ogrevanja, o menjavi pa osem odstotkov, kar je več kot lani. V večstanovanjskih stavbah glede na površino ogrevani površini deli stroške 48 odstotkov gospodinjstev, po dejanski porabi toplote pa

jih stroške obračunava 42 odstotkov. Skoraj dve tretjini vprašanih pravi, da kadar je v stanovanju pretoplo, raje zmanjšajo gretje, kot da bi odprli okno. Pri prejšnjem merjenju je bil ta delež višji (73 odstotkov).

Skoraj polovica vprašanih s klimatsko napravo vzdržuje notranjo temperaturo med 22 in 25 stopinjami, tretjina pa med 20 in 22 stopinjami. V primerjavi s prejšnjim merjenjem nekoliko višji delež gospodinjstev vzdržuje nižjo notranjo temperaturo, predvsem anketiranci, ki živijo v enodružinskih hišah.

Čeprav je uporaba obnovljivih virov energije še vedno relativno nizka (8 odstotkov), se je v primerjavi s preteklim letom podvojila. V prihodnjih dvanajstih mesecih jih jo ima namen začeti uporabljati približno tri odstotke anketirancev.

Večina vprašanih hladilne naprave nima naravnane na maksimalno stopnjo. Pri pranju in sušenju

se večina odloča za uporabo naprav v času cenejše tarife za električno energijo (50 do 60 odstotkov vprašanih, razen pri pomivalnem stroju, kjer je takih 41 odstotkov).

Drva so najcenejši vir ogrevanja

Sodeč po anketi, se Slovenci grejemo pretežno z drvmi, kar velja za enodružinske hiše. Okoli 35 odstotkov anketiranih uporablja kurilno olje, šest odstotkov pa zemeljski plin. V večstanovanjskih stavbah sta prevladujoča načina ogrevanja na zemeljski plin in daljinsko ogrevanje.

Pri uporabi električne energije je stopnja ozaveščenosti dokaj visoka, vendar še ni dosegla višjega nivoja. Anketa je pokazala, da ima več kot 50 odstotkov anketiranih hladilnik ali zamrzovalnik v povprečju odprt več kot 10 sekund. Prav tako bi lahko zmanjšali odstotek vklopljenih aparatov, kot so računalnik, televizija, radio itd.